

Nušautas angļų policinī-
kas Tel Aviv pašte, Pales-
tinoje.

BROLIAI IR SESERYS! RUOŠKIMĖS Į SVARBŲ LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMĄ!

Antrasis Demokratinis Amerikos Lietuvių Suvažiavimas Svarstys Jūsų Reikalus ir Reikalus Jūsų Brolių ir Sesučių Lietuvoj

“Padėti mūsų kraštui ir visom Jungtinėm Tautom laimėti karą”, — buvo vyriausias obalsis Pirmojo Demokratinio Amerikos Lietuvių Suvažiavimo, įvykusio prieš dvejis metus New Yorko mieste.

Karą laimėjome: hitlerizmas ir japoniškasis militarizmas sužlugdyti!

Dabar šaukiame Antrąjį Demokratinį Amerikos Lietuvių Suvažiavimą, šiu metų lapkričio 23-24 dienomis, Pittsburgho mieste. Šis suvažiavimas taipgi turi labai svarbius tikslus, kurie paliečia kiekvieną šiame krašte gyvenantį lietuvi.

Kas seks dabar? Ar žengsime į geresnį gyvenimą? Ar Amerikos žmonės, tiek daug jėgų ir turto išeikvoję apgynimui savo krašto ir viso pasaulio nuo fašistinės vergijos, turės susidurti su nedarbu, su algų nukapojimu, su skurdu ir vargu?

Prezidentas F. D. Rooseveltas laike karo sakė, jog karas vedamas ne tik dėl apgynimo demokratijos ir tų laisvių, kurias mes turime, bet taipgi dėl geresnio ekonominio gyvenimo visiems darbo žmonėms. Baimė nedarbo ir skurdo po karo turi išnykti, sakė prez. Rooseveltas.

Prezidentas H. S. Trumanas, užimdamas Roosevelto vietą, pareiškė, kad jis vykins gyvenimą Roosevelto nustatytą programą.

Trumanas savo pažadą pildė. Jis įteikė kongresui planą: užtikrinti darbą visiems darbo žmonėms; mokėti nedarbą apdraudą iki \$25 ir savaitę tiems darbininkams, kurie atleisti nuo karo darbu, laike pramonės perėjimo į civilinę gamybą bus be darbo ir negalės jo gauti.

Dabar būtinas reikalas tą planą gyvenimui vykinti. Jau dabar yra didelis skaičius bedarbių. Su pavasariu sekančių metų bedarbių skaičius gali siekti iki 10,000,000 ar daugiau.

Laikę karo visos karšto darbo jėgos buvo panaudotos laimėjimui karo. Išleista šimtai bilijonų dolerių karo reikalam. Karo gamyba ėjo visu smarkumu ir visi turėjo darbo.

Turtingas mūsų kraštas pajėgė milžiniškus skaičius karo pabūklų pagaminti. Tai dabar gali tas jėgas panaudoti gaminiui visokių reikmenų žmonių gyvenimui gerinti.

Bet mes matome, kad Trumano planui griežtai priešinasi stambūs piniguočiai, fabrikantai ir visokie reakciniai elementai. Jie priešinasi bedarbių apdraudos programai. Jie ne tik priešinasi algų pakėlimui, bet veda vėjų už algų numažinimą. Jie daro įtaką į kongresą, kuriam jie turi nemažai pritarėjų.

Amerikos darbo žmonės tik organizuotai veikdami gali pagelbėti prezidentui Trumanui prarasti užsibrėžtą programą.

Tik bendrai veikdami su Amerikos darbo unijomis ir kitomis organizacijomis mes pajėgsime nugalėti reakcinių elementų pastangas pastoti kelią progresui.

Tik sujungę į daiktą visus demokratiniai nusistatčiusius lietuvių mes galėsime žymiai pagelbėti Amerikos darbo unijoms jų kovoje už algų pakėlimą, už darbo valandų sumažinimą, prieš darb-

davių pastangas darbo unijas sunaikinti, algas nukapoti.

Tai yra vienas iš svarbių tikslų Antrojo Demokratinio Lietuvių Suvažiavimo.

Tai yra bendras reikalas mūsų visų. Kitas labai svarbus reikalas, tai pagelbėti mūsų tėvams, broliams ir seserims atstatyti vokiškųjų nacių sugriautą Lietuvą.

Du kartus per Lietuvą perėjo karo mūšių bangos. Apgriauti Lietuvos miestai ir miesteliai; išdeginta daug kaimų. Sunaikinta daug fabriku, mokyklų, ligoninių. O prie to hitlerininkai budeliai grobė, plėšė, naikino Lietuvos turtus laike okupacijos.

Lietuvos žmonės laukia iš mūsų pagalbos. Kaip Amerikos lietuviai galės jiems pagelbėti: ar vieną kitą ligoninę ar mokyklą atstatyti, ar kitokią pagalbą suteikti?

Per Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetą mes jau suteikėm \$200,000 vertės paramos Lietuvos žmonėms pavydale drabužių, apavų ir vaistų. Bet tik to neužtenka.

Antrasis Demokratinis Lietuvių Suvažiavimas turės išdirti būdus, kaip Amerikos lietuviai galėtų tą pagalbą suteikti Lietuvos žmonėms.

Veikdami už pagalbą Lietuvos žmonėms, mes čia susiduriame su lietuviškais fašistais, su smetonininkais ir jų talkininkais.

Tie elementai, kurie darbuojasi už fašistinės santvarkos grąžinimą Lietuvon, tebeskleidžia nacišką propagandą Amerikos lietuviuose. Jų laikraščiai perpildyti raštais lietuviškiu Hitlerio tarnų. Štai, pavyzdžiui, vienas Hitlerio tarnas informuoja per Vienybę (Nr. 37) savo draugus Amerikoje, kaip jie gelbėjo naciams. Jis rašo, kad generolas Plechavičius dėjo visas pastangas suorganizuoti lietuviškus pulkus naciams į pagalbą, kuomet Raudonoji Armija artinosi prie Lietuvos.

“Galop frontas pasiekė Lietuvos sienas”, rašo tas nacių tarnas. “Visoj tautoj buvo gilus nusiminimas ir baimė, tartum laukiant galutinio tragiškiausio tautos likimo.”

Matote, kuomet kiekvienu Raud. Armijos maršavimu pirmyn prieš nacius džiaugėsi žmonės visų Jungtinių Tautų, tai lietuviškiems Hitlerio tarnams Lietuvoj ir šioj šaly buvo didžiausias nusiminimas.

Jis aiškina savo draugams Amerikoje, kaip jie Lietuvoj gelbėjo naciams. Girdi, “Visa žemaitijos žemė išraižoma apkasais ir vielų tvoromis. Čia vykdomas paskutinis bandymas organizuoti ginkluotus lietuvių jėgas. Sujungiant išblaškytus savišaukos dalinius, susidarė du pulkai lietuvių kariuomenės, kurie papilės - Sėdos riboje gynėsi. Tas organizavimas vyko paskubomis, be tinkamo plano, todėl nebuvo gausus.”

Žinoma, Lietuvos žmonės prieš jų išdavikiškus žygius kovojo, todėl jų jėgos ir nebuvo gausios. Bet jie dabar informuoja savo draugus Amerikoje, kaip jie dėjo visas pastangas pagelbėti Hitleriui laimėti karą.

Čia lietuviški fašistai ne tik talpina naciškus raštus, bet taipgi deda pastangas atsigabenti iš Vokietijos keletą lietuvių išdavikų, kurie tarnavo Hitleriui Lietuvoj. Su jų pagalba jie stengsis demoralizuoti Amerikos lietuvius, niekinti Lietuvą ir trukdyti teikimą pagalbos Lietuvos žmonėms. Jie dabar desperacijoje, kad Lietuva atsikratė fašizmo, ir jie neapkenčia dabartinės Lietuvos.

Antrasis Demokratinis Lietuvių Suvažiavimas turės išdirti būdus apjungimui visų demokratinio nusistatymo Amerikos lietuvių bendram veikimui prieš pragaštingą lietuviškų fašistų darbą.

Broliai ir seserys! Mes kviečiame jus visais būdais remti Antrąjį Demokratinį Lietuvių Suvažiavimą.

Mes kviečiame profesionalus, biznierių, veikėjus, — visus demokratiniai nusistatčiusius lietuvius — į bendrą darbą už rėmimą prezidento Trumano programos, už teikimą pagalbos karo apgriautai Lietuvai.

Padaarykite Antrąjį Demokratinį



Šie griuvėsiai kartą buvo Mitsubishi lėktuvų gamykla mieste Nagoya, Japonijoje. Atkartotini bombavimai iš oro per B-29's sunaikino tą šapą, kaip kad ir didžiulią Japonijos karo industrijos.



Kada jaučiate nerangus, nervuoti ar kankiate nuo galvos skaudėjimo, gazu, švėtimo, nevirškinimo ar neturėjimo apetito, kur gali būti iš priežasties veiksmingo užkietėjimo — išsitykite Dr. Peter's Gomozo — lietuviškas vidurių tonikas vaistas. Sudėtinis iš pačios Gamtos valstinių šaknų, žolių ir augmenų. Maloniai ir švelniai Gomozo pradeda nerangias žarnas veikti ir pagelbėti joms prasitinti užkietėjusias išmatas, pagelbėti prasitinti užkietėjimo gazu, pridūda skilviui tą malonų jausmą šilumos. Pateisėjimas — vertė tokį taip kaip nurodyta. Būkit sumanūs — sunaikinkite savo silvį nelygavimą nuo užkietėjimo. Išsitykite Gomozo šilanden.

Jeigu jūs negalite nusipirkti savo apytinkę, atsiųskite prašymą dėl mūsų “susipažinimui” pasiųsime Gomozo ir gausite —
PRIEDO 60c vertės
Bandymui Bonkutes
DR. PETER'S OLEO LINIMENT — antiseptikas — kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatikų ir neuralgiškų skausmų, muskulinio nugaros skausmo, sustingusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir rykietisėjimų.
DR. PETER'S MAGOLE — alkalinas — palengvina laikinai nekuriuotus skausmingus skilvius atitinkamus kaip pavyzdžiui rūkties nevirškinimas ir rėmuo.

Siųskit šį “Special Pasiūlymo” Kuponą — Dabar
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO., Dept. 674-265
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnipeg, Man., Can.
☐ Išdėtas \$1.00. Atsiųskit man apmokėtą regulieri 11 unojų \$1.00 vertės bonkū Gomozo ir ekstra kutes Oleo ir Magole.
☐ 50c vertės — bandymui bonkutes Oleo ir Magole.
☐ C. O. D. (išlaidos pridėtos).
Vardas.....
Adresas.....
Pašto Ofisas.....

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

ŽIOPLIAUSIAS IS VISU

Duokite tiksliai progą, o Pittsburgho Lietuvių Žinių redaktorius Gabaliauskas pasistengs pasirodyti žiopliausiu už visus kryžiuokius. Dabar, pavyzdžiui, jisai surado ir garsiai svietui paskelbė Sovietų Sąjungoje “raudonąją buržuaziją”. Juk tuojau aišku, kad jeigu Gabaliauskas žinotų, kas yra buržuazija, tai tokio nonsenso nerasytų.

Girdi: “Viso pasaulio komunistai vadina Sovietų Rusiją ‘darbininkų tėvyne.’”

“Formaliai, ant popieriaus, Sovietų Rusijos valdžia priklauso darbo žmonių klasei. Tikrenybėje valdžia, dabartinėje Rusijoje, turi savo rankose neskaitytą komunistų partiją, kuri susideda iš valdininkų — biurokratų ir armijos karininkų.”

“Šiandien viešpataujančiai Rusijoje komunistų partijai priklauso penki milijonai asmenų. Tai maždaug apie 3 nuos, visų gyventojų.

“Tai naujoji ponų arba raudonosios buržuazijos klasė...” (L. ž., rugs. 21).

Pirmiausia dėl daugio partijos narių. Pavyzdžiui, Amerikos demokratų partijai, kuri dabar valdo Ameriką, nepriklauso nė trečias nuosimtis krašto gyventojų. Po teisybei, čia nei demokratų, nei republikonų partija neturi narių, kurie formaliai priklausytų ir mokėtų narines duokles. Yra tik tiktai partijiniai, siurii aparatai, daugiausia kontroliuojami saujalės riebiai apmokyti politikierii.

Lietuvių Suvažiavimą didžiausiu Amerikos lietuvių suvažiavimu.

Dėkite pastangas, kad organizacijos, kurių nariais jūs esate, pasiųstų atstovus į Suvažiavimą.

Siųskite suvažiavimui savo sveikinius. Siųskite aukas padengimui Suvažiavimo kaštų ir pravedimui gyvenimui Suvažiavimo tarimų.

Komitetas Antrajam Demokratiniam Lietuvių Suvažiavimui šaukti:
Dr. J. Kaškiaučius, Pirmininkas
M. Šolomskas, Vice-Pirmininkas
R. Mizara, Sekretorius
J. Gasiūnas, Izdininkas.

Komiteto Nariai:
V. Bovinas, A. Bimba, K. Kreivėnas, W. Kubilius, Adv. K. Michelsonas, E. Mizarienė, K. Petrikienė, D. M. Šolomskas, Brooklyn, N. Y.; Dr. A. L. Graičiūnas, V. Andriulis, A. Jakubauskienė, Chicago, Ill.; Dr. M. D. Palevičius, P. Jočionis, M. Batulavičius, Detroit, Mich.; J. Zebrauskas, S. K. Mžanaskas, Cleveland, Ohio; Dr. J. Baltrušaitienė, J. Mažeika, J. Urbonas, Pittsburgh, Pa.;

Kodėl p. Gabaliauskas ta-

čiau nešaukia, kad ši šalis yra valdoma saujalės demokratų politikierių, gal nės pusės nuosimnio nesudaranti šalies gyventojų?

Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos narius skaityti buržuazijos klase gali tikėtai Lietuvių Žinių redaktorius, kuris nė mažiausio supratimo neturi apie šių dienų visuomenines klases. Kiekvienas žino, kad ten Komunistų Partija susideda iš darbininkų, valstiečių ir darbo inteligentijos. Tarybų Sąjungoje pramonė ir susisiekimo priemonės, taip pat finansai, yra visuomenės turtas. Aišku, jog tokioj santvarkoje nėra ir negali būti buržuazijos.

RAGINA ATSAUKT GEN. PATTON

“Daily Worker” labai aštriai kritikuoja gen. Patton, mūsų vyriausybės paskirtą Bavarijai militarinį gubernatorių. Mat, Patton pareiškė, kad be nacių negalima palaikyti tvarkos Bavarijoje. Šis amerikinis dienraštis reikalauja: “Atšaukite gen. Patton.”

Generolas MacArthur Japonijoje ir gen. Patton Vokietijoje neveda kovos prieš fašizmą.

“Du generolai — abudu smarkiai išsigarsinę ir palaikomi pro-Axis spaudos,” sako “Daily Worker.” “Nei vienas jų neveda kovos už sunaikinimą fašizmo, už kurio sunaikinimą tūkstantčiai Amerikos kariuvių ir jūrininkų paaukojo gyvybę.

“Aišku, kad Patton turė-

ty būti pašalintas iš tos

vietos. Jį turėtų atvesti gen. Eisenhower ir valstybės departamentas...”

O kas blogiausia, sako laikraštis, “kad daugelis Bavarijos militarinės valdžios civilinių tarnautojų simpatizuoja vokiškiems reaktorieriams, kaip ir gen. Patton.

“Jie taipgi tiki tam hitleriniam humbugui, kad būk komunizmas apimtų visą Vokietiją, jeigu fašistai būtų pašalinti iš vietų. Ir Patton nesielgtų taip, kaip jis elgiasi, jeigu jo nepalaikytų galingi civiliniai Amerikos pramonininkai ir jų kolegų diplomatinuose rateliuose.” (D. W., rugs. 25.)

PASISAKO UŽ DEMOKRATINIŲ LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMĄ

Chicago dienraštis Vilnis karštai sveikina nutartimą šaukti Antrąjį Amerikos Demokratinį Lietuvių Suvažiavimą. Laikraštis mano, kad suvažiavimui momentas labai pribrėndęs. Suvažiavimas turės sulosti svarbų vaidmenį tolimesniam pažangiosios visuomenės apvienijime kovai už Amerikos žmonių reikalus ir suteikimui didžiausios paramos Lietuvos žmonėms savo kraštą atsistatytai.

Vilnis sako:

Demokratiniai nusistatčiusiems Amerikos lietuviams yra būtino reikalo bendrai pagalvoti ir nusitarti dėl būsimo veikimo. Tam reikalingas suvažiavimas. Pirmą ir taip pasekmingą suvažiavimą mes turėjome 1943 metų pabaigoje, New Yorke. Tuomet mes gyvenome auringas karo dienas. Tuomet buvo kitokie rūpesčiai. Tuomet buvo kitokios veikimo gairės.

Karui pasibaigus didžia Jungtinių Tautų pergale, kyla visa eilė naujų problemų, kurias bendrai galima apibūdinti rekonversijos vardu.

Lietuvių išsivijai gyvybiniai suinteresuota, kad ši šalis, be didesnių skausmų ir suklivimų, perorganizuotų savo industrinį frontą, kaip to reikalauja naujos sąlygos. Lietuviams, kaip darbo žmonėms, negali nerūpėti įvykinimas Ekonominį Teisių Biliaus, kurio autorium buvo prezidentas Rooseveltas.

Mes turime pasitarti ir nusitarti, kaip lietuvių, kaip tautinė vieneta, gali prisidėti prie to didžio darbo, kurio pamatinis tikslas susiveda prie užtikrinimo darbo visiems ir prie apsidraudimo nuo depresijos.

Mūsų nuomone, tai pirmiausias dienotvarkės punktas būsimojo suvažiavimo. Iš eilės seka mūsų santykiai su senąja tėvyne, kaip mes geriausia galėtume jai padėti užgydyti karo žaizdas, kaip mes galėtume suorganizuoti dar platesnę pagalbą jos žmonėms. Užmegzimas kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva taip pat yra labai svarbus.

Suvažiavimo reikalu mūsų demokratinis organizacijų vadovybė jau gerokas laikas kaip tarėsi. Chicagočiai, brooklyniečiai ir tūlių kitų kolonijų vadovaujančios grupės pagaliau priėjo išvados, kad suvažiavimas geriausia šaukti Pittsburghe. Suvažiavimas įvyks 23-24 lapkričio.

Prie suvažiavimo privalome ruoštis skubiai, drausmingai, entuziastiškai. Jei pirmasis Amerikos demokratinis lietuvių suvažiavimas apsvainikavo tokiu dideliu pasisekimu, tai Pittsburghe šaukiamas gali ir privalo pasisekti dar geriau.

Aišku, kad mūsų suvažiavimas bus bepartysis. Jame bus vietos visiems demokratijos draugams.

Bet fašistų, pusiau fašistų ir reakcijos patrubočių jame tikrai nebus. Progresyviai Amerikos lietuviai, kurie pasirodė geriausi ir veikliausi Amerikos patriotai karo metu, mokės išvystyti tinkamiausią veiklą ir taikos metu.

I darbą, vyrų, moterų ir jaunime! (V., rugs. 24 d.).

vimą mes turėjome 1943 metų pabaigoje, New Yorke. Tuomet mes gyvenome auringas karo dienas. Tuomet buvo kitokie rūpesčiai. Tuomet buvo kitokios veikimo gairės.

Karui pasibaigus didžia Jungtinių Tautų pergale, kyla visa eilė naujų problemų, kurias bendrai galima apibūdinti rekonversijos vardu.

Lietuvių išsivijai gyvybiniai suinteresuota, kad ši šalis, be didesnių skausmų ir suklivimų, perorganizuotų savo industrinį frontą, kaip to reikalauja naujos sąlygos. Lietuviams, kaip darbo žmonėms, negali nerūpėti įvykinimas Ekonominį Teisių Biliaus, kurio autorium buvo prezidentas Rooseveltas.

Mes turime pasitarti ir nusitarti, kaip lietuvių, kaip tautinė vieneta, gali prisidėti prie to didžio darbo, kurio pamatinis tikslas susiveda prie užtikrinimo darbo visiems ir prie apsidraudimo nuo depresijos.

Mūsų nuomone, tai pirmiausias dienotvarkės punktas būsimojo suvažiavimo. Iš eilės seka mūsų santykiai su senąja tėvyne, kaip mes geriausia galėtume jai padėti užgydyti karo žaizdas, kaip mes galėtume suorganizuoti dar platesnę pagalbą jos žmonėms. Užmegzimas kultūrinio bendradarbiavimo su Lietuva taip pat yra labai svarbus.

Suvažiavimo reikalu mūsų demokratinis organizacijų vadovybė jau gerokas laikas kaip tarėsi. Chicagočiai, brooklyniečiai ir tūlių kitų kolonijų vadovaujančios grupės pagaliau priėjo išvados, kad suvažiavimas geriausia šaukti Pittsburghe. Suvažiavimas įvyks 23-24 lapkričio.

Prie suvažiavimo privalome ruoštis skubiai, drausmingai, entuziastiškai. Jei pirmasis Amerikos demokratinis lietuvių suvažiavimas apsvainikavo tokiu dideliu pasisekimu, tai Pittsburghe šaukiamas gali ir privalo pasisekti dar geriau.

Aišku, kad mūsų suvažiavimas bus bepartysis. Jame bus vietos visiems demokratijos draugams.

Bet fašistų, pusiau fašistų ir reakcijos patrubočių jame tikrai nebus. Progresyviai Amerikos lietuviai, kurie pasirodė geriausi ir veikliausi Amerikos patriotai karo metu, mokės išvystyti tinkamiausią veiklą ir taikos metu.

I darbą, vyrų, moterų ir jaunime! (V., rugs. 24 d.).

Washington. — Siūloma Amerikai palaikyti bent 179 pirmosios rūšies karo laivus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays

Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK

Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss

Secretary Treasurer D. M. Sholl

Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LITERATūra ir MENAS

Iš Kultūrinio Gyvenimo Tarybų Sąjungoj

Armėnų Rašytojų Demirciano Jubilėjus

S. m. balandžio mėn. sukako armėnų rašytojo Dereniko Demirciano literatūrinio darbo 50 metų. Armėnų TSR Tarybinių Rašytojų Sąjungos respublikos sostinėje Erivanéje išleidžia armėnų kalba populiarią brošiūrą, kurioje bus duota kritiškai-biografinė Demirciano literatūrinės veiklos apžvalga. Be to, atskirais leidiniais armėnų kalba bus išleisti jo apysakos — „Nereikalingoji“, „Smuikas ir Švilpynė“ ir „Sergančioji Meilė“. Nutarta išleisti visų Demirciano veikalų rinkinį.

D. Demircianas yra sukūręs daug kūrinių ir scenai.

A. N. Tolstojaus Vardo Įamžinimas Uzbekų Respublikoje

Uzbekų TSR sostinėje Taškente, gegužės 1 d. gatv. Nr. 81, 1941—1942 m. gyveno neseniai miręs vienas žymiausių rusų rašytojų Aleksiejus Nikolajevičius Tolstojus. Jo atminčiai įamžinti Uzbekų TSR Liaudies Komisarų Taryba nutarė buv. Pašto gatvę pavadinti Aleksiejaus Tolstojaus gatve. Be to, uzbekų kalba bus išleisti rinktinių to rašytojo raštai.

Kirgizų Epas „Manas“ Rusų Vertime

Kirgizų epas „Manas“ verčiamas į rusų kalbą. Prieš karą buvo išversta pirmoji dalis, vadinama „Didysis Žygis“. Antroji dalis išversta šio karo metu. Valstybinė Leidykla Maskvoje ruošiasi netolimoje ateityje išspausdinti tą žinomą epinę kirgizų poemą.

Minsko Atstatymo Projektas

Kovo mėnesio gale Maskvoje buvo atidaryta vokiečių sugriauto Minsko centro atstatymo projekto paroda, kurioje buvo parodyti konkurso dalyvių darbai. Konkursą suorganizavo TSRS Liaudies Komisarų Taryba. Atstatomajame Minske numatoma pastatyti naujus Baltarusijos TSR Aukščiausios Tarybos ir Liaudies Komisarų Tarybos rūmus ir Tėvynės karo didvyriams paminklą. Iš Maskvos ši paroda pervežama į Baltarusijos TSR sostinę Minską.

V. V. Majakovskio Kūrinių 9 Milijonai Egz.

Tarybų Sąjungoje poeto Vladimiro Majakovskio išėję kūriniai pasiekė 9 milijonų tiražą ir pasirodė 44-mis Tarybų Sąjungos tautų kalbomis. Didžiojo Tėvynės karo metu jo kūrinių tiražas buvo 600 tūkstančių egz. rusų, armėnų, azerbaidžanų, kazachų, čuvašų ir kt. kalbomis. Užsienyje Majakovskio kūrinių buvo išleisti 20-je kraštų.

Kijeve Atstatomas Centrinis V. I. Lenino Muziejus

Kijeve atstatomas V. I. Lenino vardo Centrinio Muziejaus Filialas prie CK Ukrainos KP (b). Iš visų Tarybų Sąjungos kraštų siunčiami eksponatai. Centrinis V. I. Lenino Muziejus davė visų jame sudėtų dokumentų fononucraukus.

Muziejaus filiale Kijeve bus 17 salių, kurioms jau surinkta per 1,000 eksponatų.

Mokslinė Sesija Viešojoje Leningrado Bibliotekoje

Valstybinėje Viešojoje Salytkovo-Sčedrino vardo Bibliotekoje Leningrade pasibaigė mokslinė tos bibliotekos sesija, kuri buvo skirta šios seniausios bibliotekos vaidmeniui rusų moksle ir istorijoje išryškinti.

Tarybiniais laikais bibliotekos fondai trigubai padidėjo ir dabar priskaitoma per 9 mil. 500 tūkst. tomų. Tėvynės karo metu biblioteka nė vienas dienas nebuvo nutraukusi savo darbo.

Baltarusijos Istorinė Paroda

Minske Baltarusijos Didžiojo Tėvynės karo istoriniame muziejuje gegužės 19 d. atidaryta paroda „Vokiečių žvėriškumai Baltarusijoje“. Aštuoniuose parodos salėse išstatyti visoki įrankiai, kuriuos vokiečiai vartojo Baltarusijos gyventojams kankinti ir žudyti. Tarp kitų eksponatų yra ir maketas „Mirties stovyklos“ 4-tos kameros su nukankintųjų žmonių pavardėmis.

Iš LMS Raštinės

Šiuo laiku mus vėl pasiekė žinios, jog Clevelando Lyros Choras sustojo veikęs. Lyros Choras karo laiku jau antrą kartą pertraukė pamokas. Jis buvo atsiga- vęs, dainavo, veikė sunkiausiose karinės mobilizacijos sąlygose, bet neišlaikė. Clevelando choro padėtis, žinoma, yra tokia, kaip ir daugelio chorų, iš kurių daug jaunimo tapo kariais. Jie išėjo prieš mus.

Karas jau baigėsi, tačiau dar ima daug laiko kol mūsų visi kariai sugrįš. Kol kas mūsų meno organizacijų padėtis labai mažai pasikeitė. Bet karinės sąlygos visgi keičiasi. Trumpinama darbo valandų skaičius, mažėja viršvalaikiai tu, kurie dirbome karo laimėjimui.

Daugiau Laiko Organizacijom

Mes turėtumėm tą visą laiką, gautą iš dirbtuvės, sunaudoti organizacijose. Kuomet mes kalbame apie atstatymo pokarinį periodą, tai lai būna šis periodas atstatymui mūsų kultūrinio-meno organizacijų. Mūsų šalį nepalietė atomų bombos, mūsų namus neišgriovė. Tad didžiausias mūsų pokarinis darbas turi būti kultūrinis, organizacinis; darbas už tikrą, pastovią ir teisingą pasaulio taiką, už galutiną išnaikinimą fašizmo liekanų. Žinoma, mes turime gelbėti atsibudavoti Europos žmonėms, bet šis darbas bus tik laikinas.

Šiuos žodžius rašančiam daugiausia rūpi mūsų menas — chorai, teatras, Lietuvių Meno Sąjungos reikalai. Ši šaka mūsų lietuvių pažangaus judėjimo turi rūpėti ne tik tai grupei, kuri dainuoja, vaidina, bet kiekvienam rimtam veikėjui, veikėjai. Mes turime praplėsti, išjūdinti mūsų meno veiklą. Ir mes kviečiame imtis šio darbo dabar, šiuo laiku.

Kas Veikti Prieš LMS Suvažiavimą

Apie sumanymą šaukti LMS suvažiavimą mes jau rašėme kiek pirmiau. Bet kol suvažiavimas įvyks, mus laukia gana didelis darbas. Sąlyga, kad suvažiavimas įvyktų toks, kokis yra planuojama, tai visa LMS organizacija turi sustiprėti organizaciniai ir meniškai. Be chorų, be teatro grupių negalima suruošti mūsų meno iškilmių.

Mes keliame obalsį, kad suvažiavime turės dalyvauti ne tik tie chorai, kurie dabar veikia, dainuoja, bet turi būti atgaivinti arba nauji suorganizuoti chorai tose lietuvių kolonijose, kur dabar jų nėra. Lietuvių kolonijose, kaip So. Bostonas, Philadelphia, Baltimore, Pittsburghas, Wilkes Barriai, Clevelandas gali ir privalo turėti chorą. Minėtų kolonijų veikėjai turi šiuo klausimu susirūpinti. Mes lauksime jūsų, menininkai ir veikėjai, raportų, ką jūs darote, kad pakelti kultūrinį mūsų judėjimą, kad dalyvauti lietuvių meno suvažiavime?

Parama LMS Darbui

Pastaruoju laiku vėl parėmė Lietuvių Meno Sąjungą sekami asmenys, kaip pavieniai nariai: Anna ir Vincas Visockiai, Kensington, Conn., prisuntę savo metines duokles į LMS ir aukų — viso \$10.00. Lucy Žemaitienė, taip pat Laisvės Choro narė, iš Hartford, Conn., duoklės — \$2.00. J. Ragauskas, Sheldon, Conn., duoklės — \$2.00. S. Baronas, Montello, Mass., duoklės — \$1.00.

Didelę pagarbą ir ačiū pavieniams LMS rėmėjams. Mes laukiame daugiau pavienių narių į LMS.

V. Bovinas, LMS Sekret.

140 Metų nuo A. Tatarės Gimimo

Devynioliktojo amžiaus pradžioje pradėjusi skleistis lietuviškoji raštija šakojosi provincijomis. Žymesnis ir ankstesnis buvo žemaičių literatūrinis sąjūdis, davęs S. Daukantą, M. Valančių, D. Pošką, S. Stanevičių, S. Valiūną ir kitus. Suvalkų kraštas šiuo atžvilgiu buvo atokiau nuo pirmojo tautiškai kultūrinio judėjimo; šitą atsilikimą suvalkiečiai ne tik išlygino, bet ir prašoko kitas Lietuvos sritis devynioliktojo amžiaus antroje pusėje, ryšium su „Aušra“, „Varpu“, „Ūkininku“. Vėliau suvalkiečiams atitenka lyg ir vadovaujamasis vaidmuo.

Tik vienas ryškesnis vardas Suvalki- joje devyniolikto amžiaus pirmojoje pusėje iškyla-tai kun. Antanas Tatarė, žmonių tuomet vadinamas Totoriumi arba Totoraičiu. Jai gimė 1805 m. gegužės 17 d. Rygiškių k., Griškabūdžio valsė.; tas pats kaimas davė mums ir žinomąjį kalbininką prof. Joną Jablonskį—Rygiškių Joną. Tapęs 1834 m. kunigu, A. Tatarė ilgą metų eilę kamendoriavo įvairiose parapijose, o keliolika metų Lukšiuose ir tik kelerius metus buvo klebonu Sintautuose, o įmaišytas į 1863 m. sukilimą, ligi 1871 m. buvo ištremtas į Penzos guberniją. Grįžęs ligi mirties skurdžiai gyveno Lomžoje, kur 1889 m. mirė.

Antanas Tatarė lietuvių raštijoje žinomas savo „Pamokslais išminties ir teisybės“, pirmą kartą Suvalkuose išspausdintais 1836 m. ir vėliau kartotais. Tai nebuvo tikybiniai, bažnytiniai pamokslai, bet pamokomieji apsakymėliai, pasakėčios, surinktos iš įvairių laikų ir tautų autorių ir pritaikintos Lietuvos žmonėms arba, kaip autorius pasisako, „dėl Lietuvos vaikelių“. Rinkinyje parašytas proza ir jame yra 127 apsakymėliai, kurių 32 Aizopo pasakėčios, 17 Krasickio, kitos imtos iš Fedro, Lafonteno, Trembeckio, Naruševičiaus, Krilovo ir kitų; kai kurie dalykėliai paties A. Tatarės parašyti. Autorius daug skaitęs ne tik lenkiškų, bet taip pat prancūziškų, vokiškų, lotyniškų raštų ir įsitikinęs, jog dorybei žmonėse skleisti geriau tinka ne keiksmiai, grūmojimai, bet dailūs apsakymėliai, kurių vaizdais apsuptą išmintį lengviau galima įsisąmoninti ir suprasti.

Žemaičių švietėjų raštai, rašyti žemaičių tarme, suvalkiečiams nebuvo kaip reikiant suprantami, todėl nei Valančiaus, nei Daukanto knygelės juose neplito. Tatarės „pamokslų“ kalba suvalkiečių, artima nūdienei bendrinei rašomajai kalbai, tik kiek apteršta barbarizmais, ryški lenkų kalbos įtaka.

A. Tatarė, panašiai kaip M. Valančius,

Aš Sveikinu Jus...

Sopulių iš arti negali dar paliešti
Nuteriotos, išniekintos mano šalies.

Ir apstulbęs dairais—žarsto vėjai lapus
Paliai atkartus masinius kaulus, kapus.

Bet sugelta širdim nesidžiaugt negali,
Kai užverda aplinkui darbai dideli.

Mes iš vien čia visi—ne kas sau, pakrikau—
Vėl dainuos traukiniai, sudūdos fabrikai.

Mūs vargingų namų daugiau nieks nebelies,
Ir sekminės žydės šakose obelies.

Ir upeliai nuplauks—per laukus, per žalius,
Ir atželdys sausius prie kelių berželius.

Gyvenimas naujas pasidžiaugt mus atves
Į atstatomus kaimus ir miestų gatves.

O kai pergalės vėliava bus pakelta,—
Bendroje rikiuotėj ir mano tauta!

Švyturiuose ir bokštuos šviesa užsidegs—
Ašai sveikinu jus, didžio darbo kregždes.

Antanas Miškinis.

1944.

savo „pamoksluose“ pabara tinginius, girtuoklius, šykštuolius, vagilius. Piešdamas žmonių ydas, paprastai davęs neigiamą vaizdėlį, duoda ir kitą, rodantį kokią nors dorybę, kad atgrasintų skaitltoją nuo blogo ir paskatintų prie gero.

Be „Pamokslų išminties ir teisybės“, A. Tatarė 1849 m. buvo parengęs spaudai „Pamokslus gražių žmonių“, kurie skiriasi nuo anų „pamokslų“ tuo, kad čia autorius apysakaičių forma skleidžia savo mintis, betgi daugiau publicistiškai nei beletristiškai. Tatarės rankraštis tebuvo surastas ant Sintautų bažnyčios aukšto tarp kitų nereikalingų daiktų ir išspausdintas Amerikoje tik 1900 m., taigi 11 metų praėjus nuo autoriaus mirties. A. Tatarė teisingai vadinamas pirmuoju Suvalkijos švietėju.

G. Šaparas

Skaitome „Bernardo Gavelio Klaidą“ — Naują Apysaką

Tik ką išėjo iš spaudos nauja knyga, parašyta žymaus Amerikos lietuvių rašytojo Rojaus Mizaros ir išleista Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos (Leidiny 52-rasis. Spauda „Vilnius“, Chicago, Ill.).

Kalbant apie šią knygą, reikia pažymėti, jog tai labai gražus veikalas, kaip savo technika, taip ir turiniu, su aiškiu motyvu. Veikalo autorius tartum fiziškai pajudina skaitytoją už peties sugriebęs. Ar tu nesi tas, kuris savo motiną ir tėvą Lietuvoje palikai ir pamiršai? Ar tu nesi tas kipsas, sėjęjas rasiinės ir tautinės neapykantos? Ar tu nesi tas span-gys, kuris nesupranta savo klasinių reikalų?

Kurie dar neskaitė šios apysakos, patariu įsigyti ir perskaityti.

Ją reikia skaityti iš eilės, tai gauni geresnį įspūdį, sužadina, sukelia skaitytojuje žingeidumą, sukuria spekuliaciją: kaip ir kuo veikalas užsibaigs. Kiekvienas individualas turi savyje spekuliatyvinį pažymį ir vaizduotę, kuri remiasi tik išvidiniu asmens sielos jautrumu.

Kiekvienas knygos skyrius, nuo pirmo žodžio iki paskutinio, turi gilią ekstensiją: nuobodumo ir monotonijos nėra.

Skaitydamas šį veikalą lyg ir jauti, kad jis gali susilaukti ir kitas kalbas vertimu.

R. Mizara savo literatišku meistriškumu taip gabiai iki galo išveda skaitytojo susidomėjimą, sukurdamas Aldonos charakteringą tipą, kuri nei kiek nemažiau pasižymėjo Bernardo Gavelio išgyventuose momentuose, kaip dr. Silvermano tipas. Autorius lygiai tuom pačiu meistriškumu į Matildos tipą įdėjo įgimtąjį blogą.

Dėlei kritikos. Yra sakoma, kad žymusis anglų piešėjas Joseph Mallord William Turner (1775-1851), pirm atidengiant publikai savo kūrinių „The Fighting Temeraira“, paklausė savo draugo: „Ką manai apie naują mano kūrinių? „Draugas atsakė: „Tokio dangaus nesu matęs!“ Turner'is: „Ar tu nemylėtum jo matyti?“

Skaitytojas, aiškiai atmenęs ir įvertinęs Aldonos, dr. Silvermano, Žirgulieneš ir kitų tipus, gal paklaus: Ar šiandien esama tokių tipų, ar galima sutikti jų gyvenime? Būk patsai tokiu, kaip dr. Silvermanas, kaip mokytoja Aldona, tokiais kaimynais, kaip Žirguliai ir kt. Tik tada gyvenimas bus vertas gyvenimo.

Veikalas gražia ir aiškia kalba parašytas; nėra sunkių, nesuprantamų žodžių. Tiesa, autorius nėra naujokas; jis yra parašęs eilę įvairiomis temomis knygų; prie to veikia visuomeniniuos darbus, yra platokai keliauęs. Jis dar ne senas žmogus, tad lai bus lemta iš jo susilaukti daugiau raštų.

Kalbamąjį veikalą autorius „aukoja Evai“, kas sudaro dar jaukesnę nuotaką.

P. A. Jutul

Laiškas iš Lietuvos

(Gavo bruklinietis M. M. Klimas)

Birželis. 30. 1945
Mielas Broliuk, Broliene
ir jūsų šeimele,
Nuoširdžiai dėkojame
jums už laiškutį, kurį gavome
birželio 26 d. Nors ir
ilgai jis keliavo, vis tik ji
gavome.

Po visų karo audrų mudu abu išlikome gyvi. Drauge su mumis namie gyvena ir mūsų vyresnioji dukterė su anūke. Nežinome tiksliai kur yra dingęs per karą jos vyras ir mūsų jauniausioji dukrelė. 1944. V. 30 d. mirė mūsų sūnus Juozukas. Du jaunesnieji sūnūs yra gyvi ir gyvena Kaune. Daminaitienė ir brolis Kaziukas ir visos kitos jaunesnės mūsų seserys taip pat yra išlikę gyvos ir darbuojasi savo vietose.

Nors ir daug kuo nukentėjome nuo karo, vis dėlto dar ne visi žuvome.

Dar kartą dėkojame jums už jūsų brangų laiškutį. Labai lauksime ir toliau nuo jūsų žinučių apie jūsų vaikučius ir jus. Kitą kartą parašysime ir mes daugiau jums, mielas Broliuk ir Brolienuke.

Jūsų išsiilgusi O. sesuo ir likusi mano šeima.

New Haven, Conn.

Mūsų organizacijos, tai yra, Lietuvių Literatūros Draugijos 32 kp. ir Lietuvių Darb. Susivienijimo 16 kp. buvo surengę bankietą ir pikniką rugsėjo 2 d., Indian Grove Parke. Pelnas skiriamas pagalbai Lietuvos žmonių, kurie tiek daug nukentėjo kare. Pelnas liko \$113.50 ir visą pasiuntėme Lietuvos žmonių pagalbai per Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetą. Mes manome, kad ten draugai geriau žino, kas reikalinga Lietuvai, tai nupirks ir pasiųs su Dešimtųjų Siuntiniu.

Širdį veriantį laišką jau daugelį pasiekė iš Lietuvos, nuo mūsų brolių, seserų ir suvargintų giminių. Tai ašarų pilni laiškai. Net baisu, ką padarė vokiečiai Lietuvoje per tuos kelis okupacijos metus!

Štai, aš gavau laišką nuo savo sesers Paulinos Yankauskienės, kad jos vargino vokiečiai per visą savo buvimo laiką, o bėgdami iš Lietuvos, tai tyčia vokiški kareiviai uždegė visus jų pastatus. Viskas sudegė, nesuspėjo išsinešti nei drapanų, liko taip sunaikinti, kad neturi nei kuomi apsi-rengti.

Taip rašo mano jaunesnė sesuo, tai jos atpasakojimas ir jai pilnai tikiu. O žinoma, kad tokių ugniavičių Lietuvoje (Tąsa 5-me pusl.)

“LAISVĖS” Koncertas Lapkričio-Nov. 11

LABOR LYCEUM
BROOKLYN, N. Y.

MIRUSIŲJŲ LAIVAS

8-20-45

PARASĖ B. TRAVEN

—34—

(Tasa)

Kapitonas buvo dar jaunas vyras, labai gerai nusipenėjęs, su sveiku, raudonu ir lygiai nuskustu veidu. Jis turėjo vandens mėlynumo akis, o jo gelsvai rauduose plaukuose buvo žymus ugnies raudonumo atspalvis. Jis buvo nepaprastai gerai apsirengęs, vos ne per elegantiškai. Drabužių, kaklaraiščių, kojų ir elegantiškų pusbačių spalvų suderinimas buvo gerai parinktas, vykęs. Iš aišvaizdos niekumet nebūtum jį laikęs mažo prekinio laivo kapitonu, bet nebūtum laikęs ir didelio keleivinio laivo kapitonu. Neatrodė, kad jis galėtų nors vieną kibirą nuvesti nuo vienos atviros priepilaukos į kitą atvirą priepilauką, prie šio nenuplaukęs į kitą žemės pušę. Jis kalbėjo gera, taisyklinga anglų kalba, kurios tegalima pramokti tik labai geroj angliška nekalbančio krašto mokykloj. Žodžius jis rinko labai rūpestingai, jog net susidarė išpušis, lyg jis kalbėdamas labai mikliai, bet labai greitai pasirinkdavo tik tokius žodžius, kuriuos jis galėjo be klaidų išsakyti. Kad tai sėkmingai galėtų įvykdyti, jis kalbėdamas darė pauzas, tuo būdu dėdamasis mąstytoju. Kontrastas tarp kapitono ir antrojo inžinieriaus, kuris taip pat buvo karininkas, nebuvo komiškas, bet jis buvo toks jaudinąs, jog, jei aš būčiau abejojęs, kur aš patekau, tai iš tokio kontrasto būčiau tuojau sužinojęs.

—Ak, tai tamsta naujasis trimeris?— prabilo jis, vos tik man įėjus į jo kabiną. (Trimeriu vadinamas jūrininkas, kuris laivui plaukiant velka prie katilo anglius.)

—Aš? Trimeris? No, sir. I am fireman, aš esu kurikas. —Prieš mano akis pradėjo šokinėti kibirkštys, tiesiog iškilo visas švyturys.

—Apie kuriką aš nieko neminėčiau, — dabar į mūsų kalbą įsimašė ir kišenvagis. —Aš sakiau, kad mums reikia darbininko angliams mesti, ar ne tiesa, juk to aš klausiau?

—Tiesa, — atsakiau aš, —jūs to klausėte ir aš į tą klausimą atsakiau — taip. Bet niekumet savo gyvenime aš negalvojau, kad man teks būti trimeriu.

Kapitono veide buvo matyt nuobodžiavimas ir tam arkliamainiui jis tarė:

—Dabar tai jau tamstos reikalas, mister Dilse. Aš maniau, kad viskas yra tvarkoj.

—Aš tuojau paliksiu jūsų laivą, kapitone. Vįsai nemanau čia pas jus užsirašyti trimeriu. Tuojau mane iškelkite. Aš protestuoju ir uosto valdybai aš įteiksiu skundą už mėginimą šantažuoti.

—Kas gi tave šantažavo? —dabar pašoko arkliamainys. —Aš? Tai yra begėdiškas melas.

—Dilse, —dabar labai rimtai tarė kapitonas, —man šis reikalas visai nerūpi. Aš nesu už jį atsakomingas. Tamsta pats turite tą košę išsirebėti, tai aš čia šioj vietoj pareiškiu. Susitvarkykite jį patys tarp savęs.

Tačiau kišenvagis nesileido savęs suklaidinti.

—Ko aš tavęs klausiau? Ar gi neklausiau: ar gali dirbti prie katilo.

—Taip, tamsta to klausėte, bet ne sakėte —

—Priklausio trimeris juodajai gaujai ar nepriklausio? —paklausė dabar tykodamas inžinierius.

—Žinoma, trimeris priklauso jai, —patvirtinau, žiūrėdamas teisybės, —bet aš —

—Tai viskas tvarkoj, dabar tarė kapitonas. —Jei tamsta norėtų pasisakyti esąs kurikas, tai reikėjo aiškiai pasakyti, tuomet misteris Dilse būtų pranešęs, jog mums kurikų netrūksta. Taigi, gerai, dabar galime tamstą užrašyti.

Jis pasiėmė komandos sąrašą ir paklausė mano pavardės.

Savo geru jūrininko vardu patekti mirusiųjų laivam! Niekuomet! Taip žemai aš dar nesu nusmukęs. Tuomet visą savo gyvenimą aš nebėgaučiau garbingo laivo. Jau žymiai geriau paleidimo liūdijimas, gautas iš padoraus kalėjimo, negu pažymėjimas iš mirusiųjų laivo.

Tokių būdų aš atsisakiau savo gero vardo ir nutraukiau ryšius su savo gimine. Dabar nebeturėjau jokio vardo.

—Kur ir kuomet gimėte?

—Hm —hm—

—Kur?

—Aleksandrijoj.

—Jungtinėse Amerikos Valstybėse?

—Ne, Egipte.

Dabar nebeturėjau ir savo tėvynės; nuo šio laiko vien tikrai "Jorikės" pažymėjimas iki mano gyvenimo galo bus vienintelis dokumentas.

—Tautybė? Britų?

—Ne. Be tautybės.

Ar gi aš galėjau savo tikrą pavardę ir savo tautybę amžiniams laikams įregistruoti į "Jorikės" sąrašus? Kaip gi gerai išsiprausęs amerikietis, civilizuotas, apsišarvavęs dantų šepetuko evangelija ir kasdieninio kojų valymo mokslu, galėjo plaukti kažkokia "Jorike", tarnauti kažkokioj "Jorikėj", ją valyti ir dažyti? Mano tėvynė, ne, ne mano tėvynė, bet jos atstovai būtų mane atstūmę ir išsižadėję. Tačiau ar gi aš galiu išsižadėti tos žemės, kurios kvapą aš pirmą kartą atsikvėpęs įkvėpiau? Ne dėl jos atstovų ir ne dėl jos vėliavos, bet dėl meilės jai, dėl jos garbės aš atsisakiau nuo tėvynės. "Jorike" neplauktų joks garbingas amerikietis jaunuolis, net gi jei jis būtų ir pabėgęs nuo kartuvių.

—No, sir, neturiu jokios tautybės.

Jūrininko liudijimo, algos knygelės, paso ar ko nors panašaus jis nepaklausė. Jis žinojo, jog žmones, kurie atvyko į "Jorikę", nėra ko klausyti apie tokius dalykus. Juk jie galėtų pasakyti: "Neturiu jokių dokumentų". Kas tuomet? Tuomet jis negalėtų jų įrašyti į sąrašą ir tuo būdu "Jorike" neturėtų jokios komandos. Juk artimiausiame uoste komandos sąrašą turi oficialiai patvirtinti konsulas. Tačiau kai jau sąrašas sudarytas, tai ir konsulas nieko nebegali pakeisti, jūrininkai jau pasamdyti, jau jie yra laive plaukioję. Konsului nebegalima atsisakyti tą sąrašą konsuliariškai patvirtinti. Oficialiai konsulas nežino jokių mirusiųjų laivų, o neoficialiai jis netiki, kad tokių laivų tikrai esama. Konsulu būti, reikia talento. Konsulas juk taip pat netiki, kad žmogus esi gimęs, jei jam juodu ant balto nepakiši gimimo metrikų. Kas gi iš manęs daugiau bėpaliko po to, kai buvo prašvilptas vardas ir tėvynė. Mano raumenų jėga. Tai buvo vienintelis dalykas, su kuriuo skaitėsi. Ji viena buvo apmokama. Ne pagal pilną vertę. Tačiau šis tas, kad būtų galima šiaip taip išgyventi.

—Trimerio alga yra šešiasdešimt pezetų, —lyg taip sau pastebėjo kapitonas, rašydamas į sąrašą.

—Ka-a-a? —surikau aš. —Šešiasdešimt pezetų!

—Taip, ar tamsta nežinojot? —paklausė jis mane su nuovargio žestu.

—Aš esu pasamdytas už anglišką algą, —dabar aš visomis keturiomis gyniau savo algą.

—Misteri Dilse? —Paklausė kapitonas. —Ką tai reiškia, misteri Dilse?

Ar gi aš tau kuomet žadėjau anglišką algą? —dantis rodydamas sušuko man arkliamainys.

Galėčiau šiam šuniui tuojau rėžti į edamąją, tačiau aš nenoriu čia pat atsikelti ant geležį. Tik ne ant "Jorikės", kur mane gyvą žiurkės suėstų, kai nebegali gintis.

—Taip, jūs prižadėjote man anglišką atlyginimą! —dabar supykęs rėkiau tam suklėui. Juk tai paskutinis dalykas, kurį aš galiu ginti, mano alga. Šuniška alga. Juo sunkesnis darbas, juo mažesnis atlyginimas. Trimeris kibire dirba sunkiausią ir velniškiausią darbą, o dažniausiai gauna mažiausią algą. Angliška alga taip pat nėra labai garsi, bet kur gi pasauly darbininkas gauna pilną savo atlyginimą. Kas darbininkui neišmoka jo viso atlyginimo, tas yra kruvinas šuo. Tačiau dėl darbininko algos, kuriam taip neišvengiamai reikia darbo, susiderama iš anksto, tai ir est jo alga. Gaudamas tokią susiderėtą algą, darbininkas nebegali skustis, o ją mokėdamas darbavys nebėsi kruvinas šuo. Jei nebūtų įstatymų, nebūtų ir mielijardierių. Žodžius galima minkyti, dėl to ir įstatymai yra žodžiais rašomi. Alkstančiam juos minkyti uždrausta mirties bausme, esant šiek tiek švelninančioms aplinkybėms, yra numatyta bausmė kalėjime, kad būtų galima parodyti pasigailėjimą ir įrodyti įstatymų žmoniškumą.

(Daugiau būs)

Binghamton, N. Y.

Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto skyrius laikė posėdį rugsėjo 7, Lietuvių Svetainėje, RAC Klube. Didžiama org. delegatų dalyvavo. Iš įvykusio parengimo rugsėjo 1-mos, išduotas raportas. Vakarienei atsibuvo Lietuvių Svetainėje, pasisekė vidutiniai. Ne per daugiausiai žmonių buvo, mat, prieš 2 šventes pasitaikė, tai daug kas išvažinėjo su savais reikalais. Nežiūrint, kad ir ne daug dalyvavo, bet pasekmės gana geros, nuo parengimo pelno liko medikalei pagalbai Lietuvos žmonių, \$47.11; aukų surinkta \$63.25. Viso pasidarė \$110.36. Raportas komisijos priimtas. Nutarta pasiųsti \$100 į centralinį komitetą, o kitus pasilikti išde dėl drabužių persiuntimo.

Parengime pirmininkas J. Vaicekuskas kalbėjo. Jis ragino paaugoti kas kiek išgali. Taipgi kvietė ir kitus išreikšti savo mintį tuo klausimu. Kalbėjo ir O. Girmienė.

Daug darbo įdėjo šios draugės: A. Maldaikienė ir A. Žemaitienė. Prieš parengimą ir parengime jos dirbo ir ne pirmu sykiu jos darbuojasi. Per parengimą dirbo draugės: M. Luzinienė, M. Bekerienė, E. Okulevičienė ir gelbėjo: J. K. Navalinskienė, barčekius padavė H. Žukienė. Draugai vyrai dirbo: J. Kireilis, I. Luzinas ir J. Vaicekuskas. Aukav: I. M. Luzinai baronuk 5½ tuzinus, padaryta pelno \$3.30 ir staltiesės \$1.50 vertės. J. Kireilis aukavo ledą.

Tikietų išpardavė prieš parengimą po 2 V. Zmitraitė ir J. Kireilis; po 3, M. Bekerienė, H. Pagiegalienė ir A. Mikolajunas.

Tel. TRObridge 6390

Dr. John Repshis
(REPSYS)

LIETUVIŠ GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto.

278 Harvard Street
Kamp. Inman St., arti Central Str.
CAMBRIDGE, MASS.

Telef. HUMBoldt 2-7964

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave.

Newark, N. J.

VALANDOS: 2-4 Sekmadieniais nėra valandų.

NAMŲ SAVININKAI!

Pasimatykite su Lietuvių Stogdengiu
VINCU KRIAUCIŲNU

Jei jūsų namui reikia naujo stogo ar jei stogas reikalauja pataisymų. Kriaučiūnas jums atliks. Jei per stogą varva, paveskite mūsų patyrusiems stogdengiams, o jie suras priežastį ir tuojau pataisys mažais kaštais.



SENUS NAMUS APDAROME SINGELIAIS
IR JIE ATRODO KAIP NAUJI.

Stogų ar Namų singeljavimo reikalu kreipkitės

NATIONAL ALCAL INDUSTRIES

355 Union Ave., cor. Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-0753.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniame kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreipti

Tru-Ember Fuel Co., Inc.

496 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

Peabody, Mass.

Rugpjūčio 25 d. Peabody Lietuvių Pašalpinis Kliubas buvo surengęs pietus savo name, 23 Hancock St. Visas pelnas skiriamas pagalbai Lietuvos nuo karo nukentėjusių žmonių. Pelno liko \$51 ir aukų surinkta \$43. Anna Krajewski aukavo \$6 vertės sūrį.

Vakariene buvo labai puiki, nes mūsų gospadinės energingai dirbo, kad suteikus pagalbą Lietuvos žmonėms. Garbė už darbą priklauso Juzei Bagusavici, Anna Aimutis, Anna Krajewski, Anastole Patarman ir Birutė Bagusavici. Pastaroji, nors jauna, bet mandagi, paklusni ir visomet patarnauja.

Garbė priklauso lietuvių kliubui, kad surengė tokiame svarbiame reikalui parengimą. Aukus renkant sekami asmenys aukavo:

Mrs. & Mr. Latauskis ir Mrs. & Mr. Urban po \$5.

Po \$2 aukavo: Anna Krajewski, Mrs. ir Mr. Marin,

Prieš kiek laiko tam atgal drg. H. Pagiegalienė aukavo \$1, bet per klaidą pasakytą 50c. Atsiprašome jus už tai. Aukų rinkėjos:

V. Zmitraitė,

J. K. Navalinskienė.

Antano ir Josephine Kasmočių GRAZUS PAVILIONAS



Salė Baliai, Bankietam; Parkas Piknikam

RESTAURACIJA

KONJAKAI, SAMPANAS, DEGTINĖ, VYNAI ir ALUS

STEAMBOAT INN

91 Steamboat Rd.

Great Neck, N. Y.

Telefonas: Great Neck 1546

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksmininti ir pasiūkti užėmęs pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.

Atleikite pasimatyti su Giviais.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

PARE KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND ST.

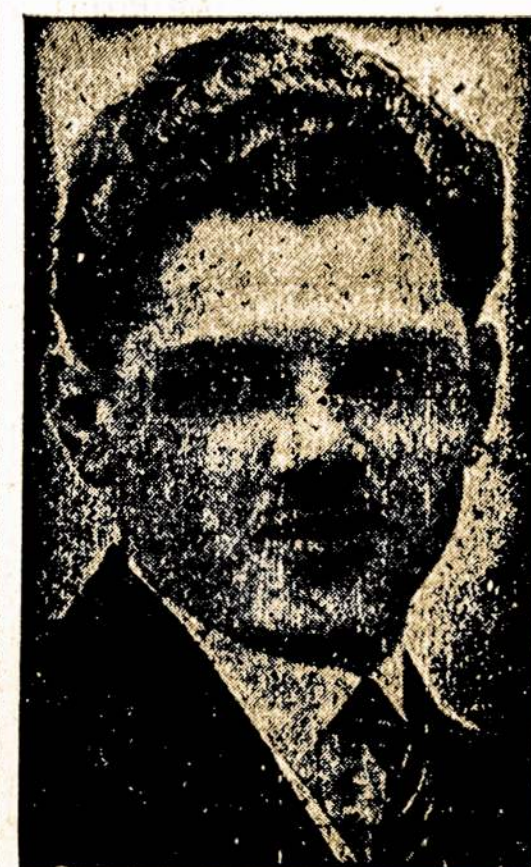
BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro)

Telefonas EV. 4-8696

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)



LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

□□

Liūdėsio valandų kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

□□

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

Mrs. ir Mr. Baraska, Mrs. ir Mr. Yakabowska, Mrs. ir Mr. Karolok.

Po \$1.50 aukavo: Joe Plagis ir M. Petravich.

Po \$1 aukavo: Mrs. ir Mr. Učila, Martin Petkus, James Murphy, Baleslovas Emmett, Alex Krajewski, J. Krakmal, Mrs. ir Mr. Chulada, Mrs. ir Mr. Maple, Gedaminas Baraska, Wm. Shewchuk, Mrs. Skutis, Mrs. ir Mr. Gogas.

Po 50 centų aukavo: Mrs. ir Mr. J. O'Connor, Mr. Magilow, Rachkauskis, Frank Emmett ir Aira Mishinska.

Visiems aukavusiems tariame širdingai ačiū.

Anna Krajewski.

Camden, N. J. — Sėdėjimu streikuoją CIO uniijistai prieš čionaitinę N. Y. laivastatytklą.

Lietuviškas

Traktyrius

Didelis pasirinkimas
visokių vynu ir degtinės

Geri Užkandžiai

Juozas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

Amerikos Fabrikantai ir Tuli Karininkai Veikia Išvien su Naciais

(Tąsą nuo 1-mo pusl.)

Westrick vedė pasitarimus su amerikais Telefonų ir Telegrafo kompanijos vice-pirmininkais Paige ir Sundström.

Germany Today teigia, kad trys Amerikos generolai taip pat esą tos kompanijos direktoriai. O šiai kompanijai priklauso eilė kitų pramoninių Vokietijos.

Anot Germany Today, amerikinis generolas K. E. Stockton bendradarbiavo su Westricku Mulhausene, Thüringioje. Pagal taktinių sutarčių, Raud. Armija turėjo užimti tą Vokietijos sritį, bet pirma atvyko amerikiečiai, ir gen. Stockton padėjo vokiečiams perkraustyti dviejų Lorenz kompanijos fabriko įrengimus į Nuernbergą. Nes bijojo, kad fabriko mašinieriai netektų Sovietams. Pasakui amerikiečių kariuomenė iš ten pasitraukė, Raudonoji Armija užėmė tą apygardą.

ARESTUOS 34 JAPONUS ŽMOGŽUDŽIUS

Gen. MacArthur įsakė suminti 34 Japonijos oficerius, kurių komandoje buvo žudomi karo belaisviai.

Per 7 mėnesius iš Pacifiko srities bus sugrąžinta 1,490,000 jankių.

Japonijoj telikę tik 300 prekinųjų laivų.

Spalį leista pirkti 8,500-000 auto. "tajerių."

Washington. — Reikalaujama geresnių gydytojų veteranams.

Chungking. — Chinų valdžia siūso savo komisiją į Tokio, kad surastų ir atgautų meno-dailės dalykus, kuriuos japonai išplėšė iš Kinijos.

Apie naujus metus jau nereikės stampų červerykam pirkti.

Daugelis japonų sako, kad jų imperatorių pasizėmęs atsilankymu pas MacArthurą.

LICENSES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. 1147 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 158 Wyckoff Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

RUDOLPH BECK & J. J. CLARSON, 158 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. DW 105 has been issued to the undersigned to manufacture wine under the Alcoholic Beverage Control Law at 1080 Fulton, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MORRIS SLEP, d-b-a Metro Wine Co., 1080 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 7149 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 220 Roehling Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEFA REY, 220 Roehling St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 4617 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 356 Dumont Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAM BERKEN, 356 Dumont Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 412 DeWitt Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ALEX LIEBER, 412 DeWitt Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3510 15th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

MORRIS GOLDFARB, 3510-15th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 195 Hoyt St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SOPHIE MULLER, 195 Hoyt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 727 Schenck Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JOSEPH CARBONE, 727 Schenck Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1102 Blake Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EMANUELE CAPISO & ROSARIA BOSCARINO, Adm. of Estate Sali, Rosearino, 1102 Blake Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1740 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 330 Halsey St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EDWARD GEORGE LEADER, 330 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1578 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 638 Wythe Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

JACOB WEINER, 638 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4302 - 14th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

IRVING GOLDWASSER, 4302 - 14th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 10472 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 811 - Avenue U, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY A. SHUGAR, 811 - Ave. U, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 533 Park Pl., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES ANDERSEN, 533 Park Pl., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 127 Patchen Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHARLES COLLETTI, 127 Patchen Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 67 Irving Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ANDREW MIONE, 67 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 526 Livonia Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

EVA SHERIDAN, 526 Livonia Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 479 Livonia Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ROSE KELLNER, 479 Livonia Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 623 Livonia Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DAVID SUGARMAN, 623 Livonia Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 415 Sutter Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

BENJAMIN FARBBER, 415 Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 26A Sutter Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

DAVID ALPERT, 26A Sutter Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1908 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 608 East New York Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LEONARD DAMATO, 608 East New York Ave., Brooklyn, N. Y.

NEW HAVEN, Conn.

(Tąsą nuo 3-čio pusl.)

vokiečiai paliko tūkstančius ir mes tuos padegėjus ir kitaip nukentėjusius turime remti visais galimais būdais.

Man teko sužinoti, kad mūsų mieste gavo laiškus iš Lietuvos ir tie lietuviai, kurie ne-tiekia Lietuvos žmonėms pagalbos, tai yra, kurie neremia Lietuvos per Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetą, o savo rūbus aukoja į kunigo Končiaus fondą, kuris tuos rūbus siunčia ne į Lietuvą, bet hitlerininkams — smetopininkams, tiems, kurie iš Lietuvos pabėgo kur tai į Švediją ar Vokietiją.

Ir tie žmonės gavo laiškus ne iš Vokietijos ar Švedijos, bet iš Lietuvos, kurie ten gyvena vokiečių suvarginti, kaip ir mano sesuo. Kaip žinome, kad Lietuvos žmonių prieši-pasakojos, būk Lietuvos nebėli-ko lietuvių, kad ten gyvena tik "burliokai" ir "kacapai", tai ką dabar tie žmonės pasakys, kada jie laiškus gavo nuo savųjų? Ir kam jie dabar aukos, ar savo broliams ir se-serams, ar tiems pabėgusiems į Vokietiją hitlerininkams? Gal dabar tie žmonės pareika-jaus iš kunigo Končiaus fon-do, kad jis jų rūbus pasiųstų į Lietuvą jų giminėms?

Manau, kad žmonės vis daugiau gaus laiškus iš Lietu-vos ir galų gale įsitikins, kas tikrai remia Lietuvos žmones, o kas tik Hitlerio tarnus ir di-džiūs Lietuvos žmonių prie-šus apripina amerikiečių rū-bais ir aukomis.

Neužilgo iš mūsų miesto vėl didelių siuntinių rūbų ir kitokios pagalbos pasiųsime į Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetą, Brooklynan, kad jis persiųstų į Lietuvą. Tai jau bus siuntini-nyš dėl Desimtojo Siuntinio į Lietuvą.

Antanuk.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

REIKIA VYRŲ

Prie Išdirbimo Plastikų 48 Valandų Savaitė Nuolatinis Darbas Užsitikrinkite Nuolatinį Darbą

Pas CATALIN CORPORATION OF AMERICA Fords, N. J.

REIKIA VYRŲ

Sodo Aptvarkymo Darbas NUOLATINIS DARBAS. GERA ALGA.

Vasileff Nurseries, Inc. North Street, Greenwich, Conn. GREENWICH 242. (230)

VIRTUVĖS DARBININKAI

Ar Puodų Mazgotojai gražiausiam Connecticut'o Restoran-te. Turit but gerai valgytojai. Kreipkitės tuojau, Chimney Corner Inn, Merritt Parkway ir Long Ridge Road, Stamford, Conn. Long Ridge Buses iki du-rų. Telef. STAMFORD 3-2617. (230)

FOUNDRY WORKERS TIRPINTOJAI VYRAI Prie SILAMOS TEKINTOJAI CHIPPERS

PATTERN MAKER VYRAI Prie PATAISYMŲ American Brake Shoe Co. 364 NINTH ST., JERSEY CITY, N.J.

REIKALINGI VYRAI MEDŽIAM PRIZIC-RETI, darbas apink MONTCLAIR ir ORANGES; aukštos algos geriam vyram; progos mokiniam. FRANK B. SWIFT CO., CALDWELL 6-1731 (231)

KEPEIAI DU Prie STALŲ, duona ir bandukės; keksių pagalbinkai ir antrankiai; geros valandos ir alga. Kreipkitės tuojau. MANVILLE BAKERY, 76 MAIN ST., MANVILLE, N. J. (229)

PAPRASTI DARBININKAI Kreipkitės į Miestuką Bloomfield, Maintenance Building, Gate Llewellyn Avenue, Bloomfield, N. J. (229)

EX-KAREIVIAI STIPROB: iškovimui paukščių; naktinis darbas; \$1.75 1 valandą. Kreipkitės vidurnakti. BARBER LIVE POULTRY CO., 219 VANDERPOOL ST., NEWARK, N. J. (228)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

MOTERYS Fabrikos darbas, Nuolatinis Darbas. B. D. KAPLAN & CO., 7 WEST ST., N. Y. (arti Canal St. Stoties, 11T ir 8th Ave. Subvėm) (229)

POPIERINĖS DĖŽĖS Patyrusios į Vidiu Lankytis Strippers ir S. & S. Operatorės ESSEX PAPER BOX MFG. CO. 281 ASTOR ST., NEWARK, N. J. (229)

POPIERINĖS DĖŽĖS PATYRUSIOS Prie STALŲ DARBO DARBININKES IR STRIPUOTOJOS NUOLATINIS DARBAS Kreipkitės

Gigante Paper Box 780 SEACAUSS RD., JERSEY CITY, N. J. Telephone JOURNAL SQUARE 2-8611 (228)

MOTERYS ATRINKIMUI VILNONIŲ ATKARPŲ GERA ALGA 9 Boerum St. Brooklyn (228)

MERGINOS—MOTERYS GERA ALGA—VIRSLAIKIAI Lengvas Darbas, Nuolatinis darbas. Vienoj 18 didžiausių mūlo išdirbytėje JOHN T. STANLEY CO., Inc. 642 WEST 30TH ST., NEW YORK (X)

VALYTOJOS, Ofisinių Namų, Nuolat, \$31, įskaitant virslaičius. INGE, 59 Pine St., New York City. (X)

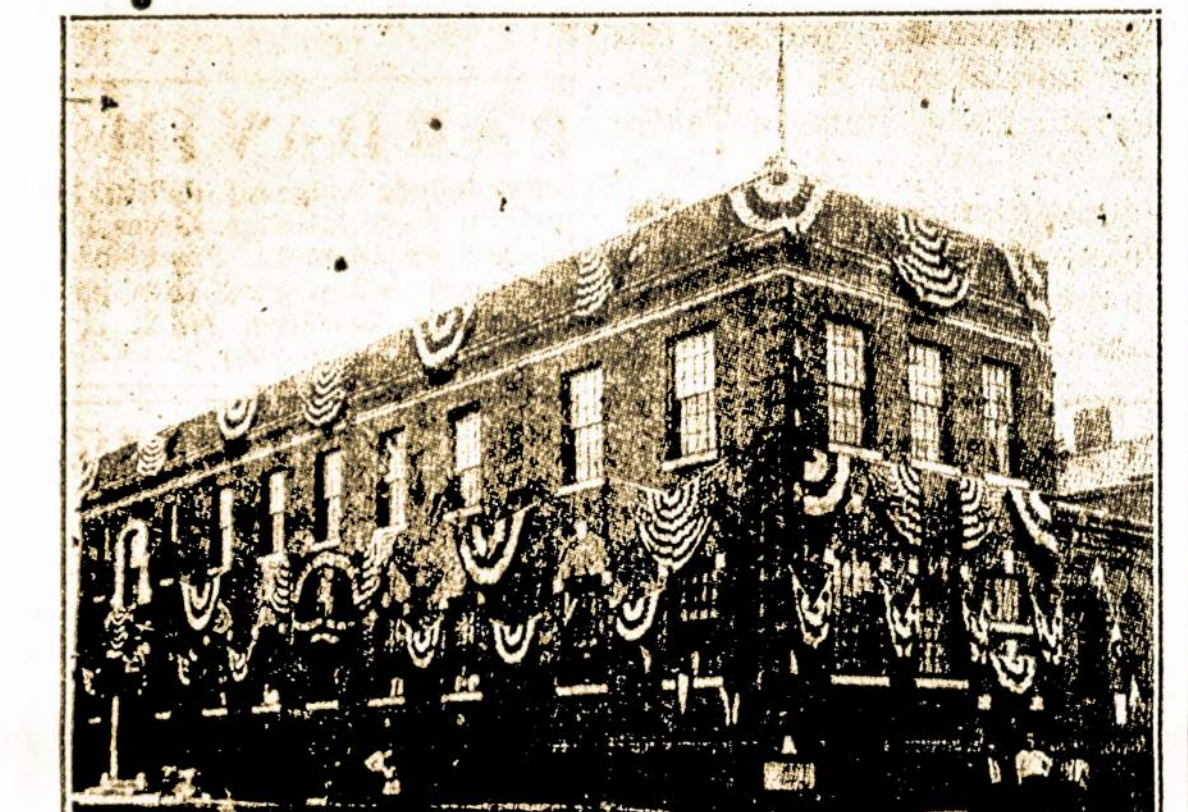
MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

MERGINOS—VYRAI KELETAS TAIKOS LAIKU DARBU DABAR YRA ATVIRI Stokite į Pokarinį Darbą Vakacijų su Alga, Grupinė Aprauda. KREPKITES

EGG-SAFETY CARTON CORPORATION PLANT PIERMONT, N. Y.

KLAUSKITE MR. MOTH AR MISS STEARNS TELEFONAS PIERMONT 1 (281)



LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLIUBAS

JUOZAS ZAKARAUSKAS, Manager PUIKI LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Tinkama draugijai susirinkimams, ballams, vestuvėms ir kitokiems pokilams.

280 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y. Kampus Stagg Street. Telephone EVERgreen 4-9672

MALONIAI PRIMAME SVEČIUS, VIETINIUS IR IS KITUR.

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklynje, užiekit susipažinti.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y. Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. EVERgreen 4-9508

LIETUVIŠKA

GERIAUSIA DUONA SCHOLES BAKING 532 Grand Street, Brooklyn

Kepame Tikrą Lietuviską Duoną Ir Visokius Pyragus Bei Keiksus

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duona valgymui sutapykite pinigų, nesirgisite, nereliks išmokėti gydytojui.

Pristatome į visas dalis—Brooklynio ir apylinkės, į krautuveis ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVIČIUS. Tel. EVERgreen 4-8802

F. W. Shalins (Shalinskas)

Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y. Suteklam garbingas laidotuves \$150

Koplyčias suteklam nemokamai visose dalyse miesto. Tel. VYrgina 7-4499.

J. GARŠVA GRABORIUS-UNDERTAKER

Laidotuvių Direktorius VELTUI SERMENINE (KOPLYČIA) Parsamdo automobilus ir karietas veslėjimui krikštynom ir kitkam.

231 Bedford Ave. BROOKLYN Telephone: EVERgreen 8-9770

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Ispanijai Rinkliavos Paskutinė Diena

Pereitą ketvirtadienį prasi-
dėjusi Ispanijos respublikie-
čiams paremti rinkliava, be
abejo, šiandien pasieks paties
didžiausio darbuotojų. Šešta-
dienis, 29-ta, yra paskutinė
diena tam darbu, kas liečia
oficialią rinkliavą.

Kas dar galėtų padirbti
nors keletą valandų, rinkėjo
dėžutę ir liudymą gali gauti
pas lietuvių komisiją, LLD.
LDS pirmųjų kuopų ir Motery
Klubo patalpose, 419 Lorimer
St., Brooklyne.

Sugrįžo iš Karo Namo, Negauna Namų

Steve Brodow, brooklynietis, išbuvo keturis metus tar-
nyboje orlaiviniuku, pereitą
savaitę sugrįžo iš tarnybos.
sugrįžo po daug nemiegotų
naktų, po daug didelių parei-
gų karui laimėti. Už tai par-
sivežė daug požymių. Ir, po
to visko, išsiš be lovos.

"Mūsų bute," sakė Steve,
"turime tik du miegambarius,
o bute esame 5 suaugę ir
vienas vaikas." Steve miega
ant sofos viename krašte ben-
drojo gyvenamo kambario, o
jo sesu kitame krašte. Šeima
gyvena 1185 St. John's Place.

Unijos Remia Bilingių Streikierius

New Yorko miesto CIO,
AFL unijos ir kitos organiza-
cijos pradėjo sąlydžiai burtis
užpakalyje streikuojančių kel-
tųjų darbininkų. Tas savini-
kus pusėtinai išgaudino. Išsi-
gando ir visi streikų laužymo
šalininkai. Prasidėjo visoks
kurstymas prieš streikierius.

Pavyzdžiui, Daily News,
kuris karo laike išėjusius
streikan laikydavo didvyriais,
dabar beveik su sąsaramis ra-
portavo, kad dėl tų nevidurių
streikierių turėjo susirgsi
materiskę nešė nunešti žem-
myn nuo 9-to aukšto.

Kad apsaugoti tuos laikra-
čius nuo susilapimo savo są-
saramis, mažiausia 300,000 siu-
vėjų atsisakė eiti į darbus po
pikieto linijas. Tų tikrai ne-
reikės nešti iš šapos.

Daily News patogiai už-
miršta, kad tūkstančiai sirgi-
nėjančių žmonių per visą am-
žių turi lipinėti ne daug žem-
niau — iš penko ir šešto
aukštų apartamentuose bil-
dinguose, kur visai nėra kel-
tųjų. Jeigu jau verkti apie
silpnas širdis, tai reikėtų
verkti apie tų, kurie kasdien
turi lipinėti. Per kelias strei-
dojo gyvenamo kambario, o
jo sesu kitame krašte. Šeima
gyvena 1185 St. John's Place.

Karo Nutraukti Seserų Ryšiai Atsisteigė

Mrs. Michael Connor, gyve-
nanti 140-18 Cherry Ave.,
Flushing, 90 metų, pereitą
sekmadienį pasikabėjo telefo-
nu su savo jaunesne seserim
vienuole, 87 metų, gyvenančia
Australijoje.

Seserys per 68 metus nesit-
matė, bet nuolat susirašinėda-
vusios. Karas jų susirašinėimą
nutraukė, tad viena apie ki-
tą maniusios, kad anoji miru-
si.

Mergės Išsilaužė iš Daboklės

Šešios 17 iki 21 metų mergi-
nos, laikomos Florence Crite-
tenton Home kaipo krypstan-
čios iš kelio jaunametės, buvo
pabėgusios iš tos įstaigos, New
Yorko mieste.

Mergės apgavusios prižiū-
rėtoją, 60 metų Mrs. Eklund.
N u d u o t o m i s t a r p u s a u k u s i s
muštynėmis jos išsiskubė
sargybne į tretį aukštą, bet
jai atėjus, visos metėsi ant
jos. Susikirtime, ją apmušū-
sios šluotkočiais iki netekimo
šamones, atėmė raktus, užsa-
kino ją viduje su kitomis, už-
sisakiusiomis bėgti mergėmis,
o pačios nešėdinos.

Pabėgusiųjų laisvė buvo ne
ilga. Likusios įstaigoje pašau-
kė policiją ir suteikė savo pri-
žiūrėtojai pirmąją pagalbą.
Policija netruko pastebėti
raudonai-baltai dryžuotomis
uniformomis dėvinčias merg-
šes.

Kriaučiai, Būkite Atsargūs!

Buva rašyta ir kalbėta, kad
kaip tik gražinimo Lietuon
smetoniško fašizmo šalininkai
išgalės į kriaučių lokalo 54-to
vairo, tai jų bus pirmiausias
darbas kiek galint grobti lokalo
sučėdyti centai dėl politinio
pragaistingo darbo. Jiem vi-
sai neapeina senų unijistų liki-
mas, kad tie senj veteranai per
desėtkus metų dirbo dėl unijos
labo ir čėdijo tuos centus sau
ant senatvės.

Senų unijos veteranų buvo
manymas, kad sulaukus bedar-
bių jiems būtų teikiama iš uni-
jos kokia pagalba. Bet užėjus
smetonininkų ir jų šalininkų
galia lokale tą viską parvertė
į viršų kojomis. Jie pradėjo
grobti tuos kriaučių sučėdytus
centus smetoniška propagan-
dai, kad vėl užsodinti ponus ant
Lietuvos žmonių sprando.
Jiems neužteko po šimtinę im-
ti, bet vėliausiu laiku, delegato
rinkimais, pasiėmė penkių
simtus dolerių.

Kriaučiai, būkite atsargūs!

Tai dar, pasirodo, jiems ne-
užtenka to grobio. Ateina pas
kriaučius su naujais skymais.
Tūlose lietuviškose dirbtuvėse
jau pradėjo pakampėse šnabž-
dėti, o kitur jau ir laiskus su
biljetais siųsti rengiamai P.
Montvilai vakarienei. Pasakoją,
kad rengiama būk tai kriaučių
vardu. To biznio vadais yra
Ch. Kundrotas, L. Šerkšnys,
P. Tiškevičius.

Tas biznis pradėtas be lokalo
Pild. Tarybos ar paties lokalo
žinios. Kas turi tiesą kriaučių
vardu rengti kokius nors biz-
ninus dėl savo naudos? Tokie
garsinimai po dirbtuves yra ne-
leistini.

Pagaliau, paimkime tą žmo-
gų, kiek jis pridirbo mūsų lo-
kale? Vieną metų buvo sekreto-
riui. O kad jis dirbo kur kitur
su reakciniais, tas lokali
naudos nedavė. Tai koks išroka-
vimas dabar jo vardan mokėti
po \$2.50 už senvitį ir stiklą
alaus?

Apkarpikas.

FILMOS - TEATRAI

"Fall of Berlin" Rodoma Victoria Theatre

Pereitą ketvirtadienį pirmu
kartu New York'e pradėta ro-
dyti Tarybų Sąjungos doku-
mentalė filmas "The Fall of
Berlin," parodanti stebinantį
Raudonosios Armijos pasiru-
šimą žygiuoti ant pasaulinės
fašizmo tvirtovės — Berlyno
ir jo užėmimą.

Filma rodoma Victoria Te-
atre, Broadway ir 46th St.,
New York'e. Tai tame pačia-
me, kur ką tik pasibaigė ro-
dymas amerikiečių žygiuotės
link to paties Berlyno iš vaka-
rų.

Pirmąjį apibūdinimą filmos
apie užėmimą Berlyno davė
New York'o korespondentas
Joel Sayre, tuomet buvęs Ber-
lyne ir tenai filmą ir tikrąjį
Berlyną matęs savo akimis:

"Abejoju, ar galima išai-
škinti tiems, kurie nėra matę,
kaip Berlynas yra sudaužytas.
Paveikslai kažkodėl dar ne
pilnai parodo jo sunaikinimą.
Būtinai pamatykite stebinan-
čią rusų dokumentališką fil-
mą pavadintą "Berlin," kada
ji pasieks New York'ą. Duoda
puikią įžvalgą, ką Raudono-
sios Armijos sunkioji artileri-
ja padarė Berlynui."

Ta pati filma buvo rodoma
Berlyne tuoj po Raudonosios
Armijos užėmimo Berlyno. Į
Jungtines Valstijas atgabenta
vėliau, kadangi buvo ruošia-
mas angliškasis aiškinimas. Jį
įkalbėjo žinomas žinių ana-
listas ir radio komentatorius
William S. Gailmor.

City Center Pradėjo Operų Sezoną

Miestavos City Center, ku-
riame galima išgirsti geriaus-
ios muzikos ir dainų prieina-
miausiomis kainomis, pradėjo
operų sezoną rugsėjo 27-tą.
Operų vaidinimas tęsis iki spa-
lių 28-tos.

Vaidina visais kitais vaka-
rais, išskyrus pirmadienio ir
antradienio (tais vakarais
Centre būna simfoninės or-
kestrės koncertai), taipgi še-
štadienį ir sekmadienį popie-
čiais (išskyrus 29-tą).

Vakarinį vaidinimą pra-
džia visuomet 8:15, popietinį
2:15. Visos sėdynės rezervuo-

tos. Bilietai asmeniškai ir lai-
kais gaunami iš anksto. Kai-
nos \$1.20, \$1.50, \$1.80, \$2.40
(taksai įskaityti).

Savo repertuare New York
City Opera Co., vadovaujama



Laszlo Halasz

Laszlo Halasz, turi keliolika
operų, iš kurių kelios bus pa-
kartotos keliais atvejais, kas
savaitę keičiant tos operos
perstatymo dieną.

Šį šeštadienį vaidina La Bo-
heme.

Sekmadienį po piet La Tra-
viata, o vakare Carmen.

"Live Life Again"—Naujas Veikalas

Si nauja drama, parašyta
Dan Totheroth, pirmu kartu
bus perstatoma šį šeštadienį,
rugsėjo 29-tą, Belasco Theatre,
115 W. 44th St. New York'e.
Vadovaujamos rolės Donald
Buka, Mary Rolfe, Thomas
Chalmers ir Beatrice de Neer-
gaard.

Stanley Theatre

Penktą savaitę rodoma di-
džioji Tarybų Sąjungos filma
"Girl No. 217," apie išvežtų-
jų Vokietijon vergauti bausius
pergyvenimus. Priedams ro-
do pora trumpesnių filmų:
"Soviet Musical Journey" ir
spalvota "Pledge to Bataan."
Teatras randasi 7th Ave. ir
42nd St., New York'e.

Roxy Theatre Pradėjo Naują Programą

Naujoji filma "The House
on 92nd Street" dramatižu-
oja Federalio Tyrinėjimų Biu-
ro (FBI) veiksmus sekti nacių
agentus karo laiku, saugoti
atominės bombos ir kitus se-
kretus. Vadovaujančiose rolė-
se William Eythe, Lloyd No-
lan, Signe Hasso ir kiti. Pir-
mu kartu pradėta rodyti pe-
reitą trečiadienį, Roxy Theatre,
7th Ave. ir 50th St., New
York'e.

Radio City Music Hall

Sixth Ave. ir 50th St. te-
berodoma puikioji filma "Our
Vines Have Tender Grapes,"
priešakyje su Edward G. Ro-
binson ir Margaret O'Brien.

RIZNIERIAI, SKELBKITE LAISVĘ

SUSIRINKIMAI KOMUNISTŲ ATYDAI

Lietuvių Komunistų Klubo svar-
bus susirinkimas registracijos ir
rinkimų reikalais įvyks šio antradi-
nio vakaro 8 val., spalio (Oct.) 2-ą,
419 Lorimer St. — Valdyba.
(227-228)

PARDAVIMAI

Parsiduoda valgomų daiktų krau-
tuvė su alaus laisniais. Geras biznis,
laikosi per 16 metų. Parsiduoda už
prieinamą kainą. Kreipkitės po 256
Union Ave., Brooklyn, N. Y.
(227-229)

EMBASSY NEWSREEL THEATRE
BROADWAY IR 46 ST.

MATYK išsivystančią istoriją! MATYK naujausius senesnius žinių judėjimus! MATYK Japonijos pasididantį Hong Konge! MATYK J. V. Marininkus sugrįžantį į Wake Salę! MATYK Madame Chiang Kai-shek atvykstantį į Činiją! MATYK įsivystantį judį iš Užsienio Ministrų susirinkimo Londone! MATYK judantį išbombarduotą Tokio ir apvalgomą Amerikos oro vadų! Matyk Extra technispaivę filmą, "Orders from Tokio" ir dar naujas priedas, "Auto Highways of Tomorrow" ir visi naujausi žinių judėjimai! Puikūs judėjimai mieste.

Toks Stebėtinasis Lūkesių ir Baisenybės Judamasis Paveikslas, kaip bet kada Pasirodė Judėjuse!... Istorija, kurios Negalima Buvo Pasa-
kyti, iki Pirmoji Atominė Bomba Buvo Numesta į Japoniją! Matyk
istoriją namo, kuris slėpė baisesnę sekretą, negu žmogaus protas gali
įsivaizduoti... Zavi... Jaudina... Giliai sudomina...

"The House on 92nd Street"

WILLIAM EYTHE • LLOYD NOLAN
SIGNE HASSO • LEO G. CARROLL
ir kiti puikūs vaidintojai

ISPEJIMAS: Niekas nesodinamas per paskutines 5 minutes judžio!
* IR DIDELIS ASMENŲ VAIDINIMAS SCENOJE *

CARL RAVAZZA perstato
COPACABANA NIGHT CLUB REVUE su
SAMBA SIRENS, ROLLY ROLLS • TOMMY TRENT
EXTRA: ROSARIO IR ANTONIO
SPECIALIAI: Naujas March of Time Dalykas.

ROXY 7th Ave. ir 50th St., New York

5-ta DIDŽIOJI SAVAITĖ!

AR ŠIE VOKIEČIAI ISSISUKS,
NORS IR ŽMOGŽUDŽIAI?

Matyk
GIRL No. 217
THE CRIME WITHOUT PARALLEL IN HISTORY!

Extra! "Sovietų Muzikalė Kelionė"
(Gruzing, Rusų ir Ukrainų Dainos)
"PASIZADEJIMAS BATAANUT"
(Techninėse Spalvose)
"Susilygina su visu laikų didiniais"—D. Platt
"Turėtų būt gerai atmintinas."
—N. Y. Times.

STANLEY
7th Ave. tarpe 42 & 41 Sts.

Duysa Atkaros 8:45 A.M. Kasdien
11:45 A.M. Sekm.

JUDIS, KURIO PASAULIS
ŠEŠIS METUS LAUKĖ

"The Fall of Berlin"

Išsiaiškinas Nepaprastas
Neapakomamas

MATYK...TIKRAI PIRMA
RODYMA

- Mirtina Kova
- Vėlinio Goebels
- Didžiausia Artilerijos
- Barasas Istorijoje
- Galutinis Vokietijų
- Stabo Pasidėjimas
- IR SIMTĄ KAUZDŲ
- SUAUDINANČIŲ VAIZDŲ

AMERIKINE PREMJEJA
DABAR

VICTORIA 44th St.

The Theatre Guild Perstato CAROUSEL

Naujas muzikalis veikalas pagal žarsų
Europinį vaidinimą "Lullum" Molnar'o
Muzika Richard'o Rodgers
Zodžiai ir Dainos Oscar Hammerstein 2-jo
vadovybėje Rouben Mamoulian
SOKIAI AGNES DE MILLE
su John Raitt • Jan Clayton

MAJESTIC THEATRE
44th W. at 6th Ave. CI 4-9750
Vakaris 8:30, Popiet. Ktv. ir Šett. 2:30

The Theatre Guild's Muzikalis PASISUKINIS OKLAHOMA!

Muzika Richard'o Rodgers
Zodžiai ir Dainos Oscar Hammerstein 2-je
vadovybėje Rouben Mamoulian
SOKIAI AGNES DE MILLE
BOB JOSEF
KENNEDY BULOF
IVA WHITHER WESTON

ST. JAMES THEA. W. 44th
Popiet. Ktv. ir Šettad.
ATVĖSINTAS ORAS

Didžiausias per Metus Judijų Iyklus
Naujausiam Šauniam Judamųjų Pa-
veikslų Theatre ant Broadway! Smagios
Viki Komedija... Nuvietininkai! Judėjimai!
Naujas Amžinojo Trikampio Vaidinimas!

NOEL COWARD'S "BLITHE SPIRIT"

Raustančiai Techni-Spalvomis
Išvystędėje
REX HARRISON • CONSTANCE
CUMMINGS • KAY HAMMOND
MARGARET RUTHERFORD
Išleista per United Artists
DABAR RODOMA

Gražinajame Naujame Prabangos Theatre
WINTER GARDEN
Broadway prie 50th Street

Paramount Perstato Ed Gardner's
"DUFFY'S TAVERN"

kur žvaigždėja
Bing Crosby • Betty Hutton • Paulette
Godard • Allan Ladd • Dorothy La-
mour • Eddie Bracken • Brian Donlevy
• Sonny Tufts • Veronica Lake • Ar-
turo De Cordova • Barry Fitzgerald
• Cass Daley • Diana Lynn • Victor
Moore • Marjorie Reynolds • Barry
Sullivan • Ed Gardner (Archie) su
Charles Cantor • Eddie Green, Ann
Thomas, Robert Benchley ir daug kitų.
Ameriniai Scenai—Adreus Seserys ir kt.

PARAMOUNT BROADWAY
ir 50th Street

Radio City Music Hall

Teatrinė Tautos Vieta
ROCKEFELLER CENTER

EDWARD G. ROBINSON
MARGARET O'BRIEN

"OUR VINES HAVE TENDER GRAPES"

su JACKIE "BUTCH" JENKINS
Scenai: "HAPPY LANDING," šventos
dieniškas muzikalis sveikinimas namo
sugrįžimui, pagaminta Leonidoff'o; sce-
nerijos Bruno Maine, su Ballet Grups,
Glee Club, Rockettes ir Music Hall
Simfonijos Orkestru

PASILINKSMINKITE
Central Brooklyne
pas
ANDRIŲ A. PURICKI
GERAS ALUS
ir
VALGIAI
48 GOLD STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telefonas CU. 6-8629

NOTARY PUBLIC

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liudėsio valandų kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Puikiai Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Myliniams Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA

SALES del Ballų, Koncertu, Bankietų,
Vestuvų, Susitikimų ir t.t. Puikus
viečiū su naujaisiais įtaisymais.
KETURIOS BOLIŲ ALĖYS
Kainos Prieinamos

949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, ves-
tuvų, kitokių grupių ir pavienių.
Iš senų padarau
naujus paveiks-
lus ir krajavus
sudarau su ame-
rikoniškais. Rei-
kalai esant ir
padidinti. Tokio
dydžio, kokio pa-
geidaujama. Tal-
pogi atmaliauvų
įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Kampus Broadway ir Stone Ave.
prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENmore 5-6191

LITUANICA RESTAURANT
SQUARE
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS

Puikiausia Lietuvių Restauracija Brooklyne

PAUKSTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių.
Atdara kas dieną ir naktį apart sekmadienį.
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 4-9612

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2173

Persodinam Deimantus jums belaukiant.
Turime ekspertus taisyti laikrodžius
ir laikrodėlius.

Mes turime įvairių rūšių laikrodėlių:
Bulova, Benrus, Gruen, Longines,
Jules, Jurgensen.